



Klas Allander
Tel: 08-698 85 39
klas.allander
@naturvardsverket.se

BESLUT
2009-02-27 Dnr 411-782-09

Rans sameby
Per-Mikael Jonsson
Bergnäs 127
922 91 Vindeln

Ansökan om skyddsjakt på varg i Västerbottens län

Beslut

Naturvårdsverket beslutar, med stöd av 9, 15, 23 a, 27 och 33 §§ jaktförordningen (1987:905) samt med beaktande av skyddsreglerna i artikel 12 i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och undantagsreglerna beträffande jakt och förvaring av jaktbyte i artikel 16 i samma direktiv samt artikel 9 i Bernkonventionen, att bevilja tillstånd till skyddsjakt på en (1) varg i Västerbottens län inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 2 till detta beslut.

Naturvårdsverket beslutar vidare att nedan angivna villkor ska gälla för skyddsjakten. Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Beslutet gäller under tiden från och med den 27 februari 2009 till och med den 26 mars 2009. Jakten är tillåten under 14 dagar inräknat den dag jakten startar.

Detta beslut gäller utan hinder av att det överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 1.

Villkor

Jaktmetoder och jaktmedel

Jakt får bedrivas från helikopter. Jakten får bedrivas under hela dygnet.

Den aktuella vargen får sökas med hjälp av motordrivet fordon inom jaktområdet. Det innebär att sökande med hjälp av motorfordon får ske för att

fastställa djurets ungefärliga vistelseplats. Undantaget ger inte rätt att skjuta från motorfordon, förfölja eller genskjuta vargen, för att förhindra vargen att undkommer eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar.

Naturvårdsverket erinrar om bestämmelserna i 14 – 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) om krav på ammunition för kulgevärd för jakt.

Var, när och hur många djur får fällas?

Jakten får bedrivas inom det område som avgränsas på kartan till detta beslut (se bil. 2). Jakten får ske på annans jaktområde.

Jakten får endast inledas i samråd med Länsstyrelsen i Västerbottens län. Jakten är tillåten från och med den dag Länsstyrelsen anger som startdag för jakten. Jakten är tillåten under 14 dagar inräknat den dag jakten startar.

En varg får fällas.

Vilka får utföra jakten?

Länsstyrelsen i Västerbottens län ska utse de personer som ska utföra jakten. Länsstyrelsen ska ges möjlighet att närvara vid jakten samt även att delta i jakten.

Vilka djur får fällas?

Den varg som enligt ansökan om skydds jakt vid spårning upptäckts halta på vänster bakben i Ran och Gran samebyar får fällas. Andra vargar är fredade.

Avlysning

Länsstyrelsen ska omedelbart avlysa jakten när en varg fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut.

Hantering av fälld varg

I enlighet med 33 § jaktförordningen tillfaller det fällda djuret staten och ska i samråd med polisen omhändertas av Länsstyrelsen för vidarebefordran till Statens Veterinärmedicinska Anstalt för obduktion. Därefter ska kroppen tillfalla Naturhistoriska riksmuseet.

Övrigt

Länsstyrelsen ska snarast efter slutförd jakt överlämna en skriftlig rapport till Naturvårdsverket om utfallet av jakten. Rapporten, som också utgör rapporteringsunderlag till EG-kommissionen i enlighet med art- och habitatdirektivets artikel 16, punkt 2, ska innehålla uppgifter om djurets kön, samt tidpunkt (datum och klockslag), plats (fastighet, kommun, koordinater i rikets nät), vem som varit jaktledare och hur djuret fällts (jaktmetod). Av

rapporten ska även framgå vilka eventuella erfarenheter som vunnits i samband med jakten.

Bakgrund

Rans sameby har 2009-01-27 ansökt om skydds jakt på en varg som under en längre tid befunnit sig i Bullmarksområdet i Västerbottens län där en av samebyns vintergrupper har sina renar. Sökanden anför att renarna jagas och inte får betesro vilket har medfört att ordnad renskötsel anses som omöjligt. Vidare anføres att det inte i dagsläget är möjligt att flytta renarna till ett annat område för att hitta bete och senare flytta renarna till fjällen. Ett misslyckat försök att jaga bort vargen har enligt samebyn genomförts tillsammans med personal från Länsstyrelsen då spåren efter vargen tappats på grund av snöfall. Hur många renar vargen dödat har samebyn vid tidpunkten för ansökan ingen översikt över. Enligt samebyn är vargen, av spåren att döma, skadad och samebyn bedömer att vargen varit i renhjorden sedan mitten av januari 2009.

Naturvårdsverket begärde 2009-01-29 yttrande från Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Länsstyrelsen tillstyrker i yttrande 2009-02-04 skydds jakt på den varg som befunnit sig i området kring Bullmark, Umeå kommun, åtminstone sedan den 12 januari 2009. Länsstyrelsen motiverar sitt ställningstagande enligt följande. Vargen har vid ett flertal tillfällen och under en längre period gjort försök att ta renar, vilket innebär allvarliga problem för renskötseln i det område där vargen uppehåller sig. Vargen har trots störningar under spårningsarbetet inte förflyttat sig från området. Sannolikt beror detta på att vargen haltar på vänster bakben. Skrämselförsök på en haltande varg bedöms av Länsstyrelsen som oetiska. Vargen förväntas stanna kvar i området, vilket bedöms ha allvarliga konsekvenser för renskötseln då renarna ska hållas samlade inför vårflytten.

Beträffande förebyggande åtgärder skriver Länsstyrelsen att Länsstyrelsen bedömer att dessa är svåra att genomföra. Samebyn hävdar att man inte har möjlighet att avvara de aktuella betesmarkerna och att samebyns andra områden med vinterbete används av andra renskötare. Renarna kan ej heller samlas för effektivare bevakning, då renarna behöver nyttja en större yta för bete. En samling eller flytt av renarna skulle dessutom innebära stora kostnader. En skrämselinsats bedöms av Länsstyrelsen som mycket svår genomförd och dess resultat oförutsägbart, då vargen inte visar några tendenser till att röra sig längre sträckor. Eftersom hela Västerbottens inland och kust är vinterbetesområde finns det stor risk att vargen kommer att ställa till med problem för andra vintergrupper, även om den skulle flytta. Att försöka driva vargen med motordrivna fordon i dess nuvarande tillstånd bedöms som oetiskt.

Krister Persson, Rovdjursföreningen i Västerbotten, har 2009-02-04 till Naturvårdsverket inkommit med synpunkterna att Länsstyrelsen yttrande inte behandlar om vargen, som går på tre ben, blivit friskare med tiden, att vargens

ursprung inte är fastställt samt att den störning som samebyn och Länsstyrelsen beskriver bör utredas ytterligare.

Enligt DNA-analys 2009-02-18 vid Lunds universitet är den aktuella vargen en skandinavisk varghane från Voxnareviret i Gävleborgs län.

Enligt Länsstyrelsen 2009-02-27 spårades vargen 2009-02-25 i ca 4 km mellan Täfteåträsket och Kroksjö.

Skäl

Juridiska förutsättningar för skydds jakt

Skydds jakt efter varg kan ske genom särskilt myndighetsbeslut med stöd av 23 a och 27 §§ jaktförordningen (1987:905). För att tillstånd till skydds jakt ska kunna beviljas krävs att vissa villkor är uppfyllda. Det ska inte finnas någon annan lämplig lösning och skydds jakten får inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde och att det ska ske för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom (23 a § jaktförordningen).

Rovdjurspolitikens riktlinjer

När det gäller skydds jakt på varg anförs följande i propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57):

”Innan det föreslagna etappmålet är nått bör skydds jakt tillåtas endast i begränsad omfattning. Främst bör skydds jakt kunna tillåtas inom renskötselområdet. Det gäller då främst vargar som etablerar revir inom för rennäringen särskilt olämpliga områden. En förutsättning för skydds jakt bör dock vara att stammen som helhet i landet visar en positiv utveckling mot etappmålet (s. 42).

Angående etappmålets definition skrivs i propositionen att:

”Med etappmål avses delmål för stammarnas tillväxt mot en nivå där artens fortsatta existens i Sverige kan anses långsiktigt säkrad.” (s. 27)

När det gäller vargstammens utveckling efter det att etappmålet har nåtts, anförs följande:

”Då detta etappmål uppnåtts skall en grundlig utvärdering av vargförekomstens effekter genomföras. Därefter beslutas om ett eventuellt nytt etappmål eller en miniminivå.” (s. 38)

Vad gäller principerna för rovdjurens utbredning anges följande i prop. 2000/2001:57:

”Rovdjursarterna bör som huvudregel få sprida sig inom respektive arts naturliga utbredningsområde. I områden där riskerna för angrepp på människor och andra olyckor är störst bör man i förvaltningen försöka hindra en etablering eller i varje fall minska antalet djur. Också i områden där en art gör stor skada bör antalet djur minskas. För de arter som inte nått upp till etappmålet bör dock en förutsättning för sådan skydds jakt vara att det kan konstateras att stammen som helhet i landet har en positiv utveckling. Detsamma gäller om en art minskat i antal så att den befinner sig under miniminivån. Inom renskötselområdet bör rovdjursstammarnas utveckling styras så att ordnad renskötsel inte omöjliggörs eller allvarligt försvåras i någon sameby.” (sid 30)

Regeringen resonerade i propositionen på följande sätt kring vad det innebär att rovdjursstammarnas utveckling bör styras så att en ordnad renskötsel inte omöjliggörs eller allvarligt försvåras:

”Regeringen anser att det är ett grundläggande krav att en ordnad renskötsel kan bedrivas och att skadorna av rovdjur därför inte får bli för omfattande. Tills vidare bör de regionala miniminivåer som kommer att anges för björn och lo kunna utnyttjas på ett sådant sätt i förvaltningen att de samlade skadorna orsakade av rovdjur inte överstiger den toleransnivå som Sametinget och Naturvårdsverket anger. För järv och varg är stammarna ännu så små att det tills vidare bör prövas från fall till fall om skydds jakt skall medges.” (sid 32)

Naturvårdsverkets bedömning

Naturvårdsverket gör en samlad bedömning i varje enskilt fall. Verket bedömer skadornas omfattning, om skadeförebyggande åtgärder gjorts och vilka möjligheter till förebyggande av skada som finns samt möjlighet till annan lämplig lösning än skydds jakt. Verket beaktar också vargstammens utveckling i landet som helhet samt vargarnas genetiska ursprung.

Vargstammen i Sverige har enligt Viltskadecenter ökat från 7 föryngringar år 2000/2001 till 19 föryngringar 2007-10-31 varav två i gränsrevir med Norge. Årets varginventering har, enligt Viltskadecenter, preliminärt (2009-02-18) givit resultatet 19 föryngringar. Inventeringen avslutas 2009-02-28. Sammantaget visar vargstammen en positiv utveckling i landet som helhet.

Naturvårdsverket delar Länsstyrelsens bedömningen att det inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att förhindra skador på renskötseln för samebyn och för att ordnad renskötsel ska underlättas. Samebyn har under en och en halv månads tid (från 2009-01-12 enligt Länsstyrelsen) haft problem med renskötseln pga. störningar från vargen som uppehåller sig vid renhjorden. Skadeförebyggande åtgärder i form av att flytta renarna bedöms inte som en möjlighet i detta fall. Samebyns ansökan bör därför bifallas.

DNA-analyser visar att vargen är av skandinaviskt ursprung och Naturvårdsverket gör bedömningen att detta beslut inte försvårar utvecklingen mot en gynnsam bevarandestatus för arten.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Susanna Löfgren.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningsdirektörerna Malin Hollberg Malm och Klas Allander, den sistnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Susanna Löfgren

Klas Allander

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga 1.

Kopia till:

Länsstyrelsen Västerbottens län
Krister Persson, krister.persson@rovdjur.se
Jordbruksdepartementet
Miljödepartementet
Sametinget
Skandinaviska vargprojektet (Skandulv)
Viltskadecenter
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Naturhistoriska riksmuseet
Direktoratet for naturforvaltning, Norge
Skogs- och Jordbruksministeriet, Finland
Rådet för rovdjursfrågor

Bilaga 1

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos länsrätten. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.** Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till länsrätten.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

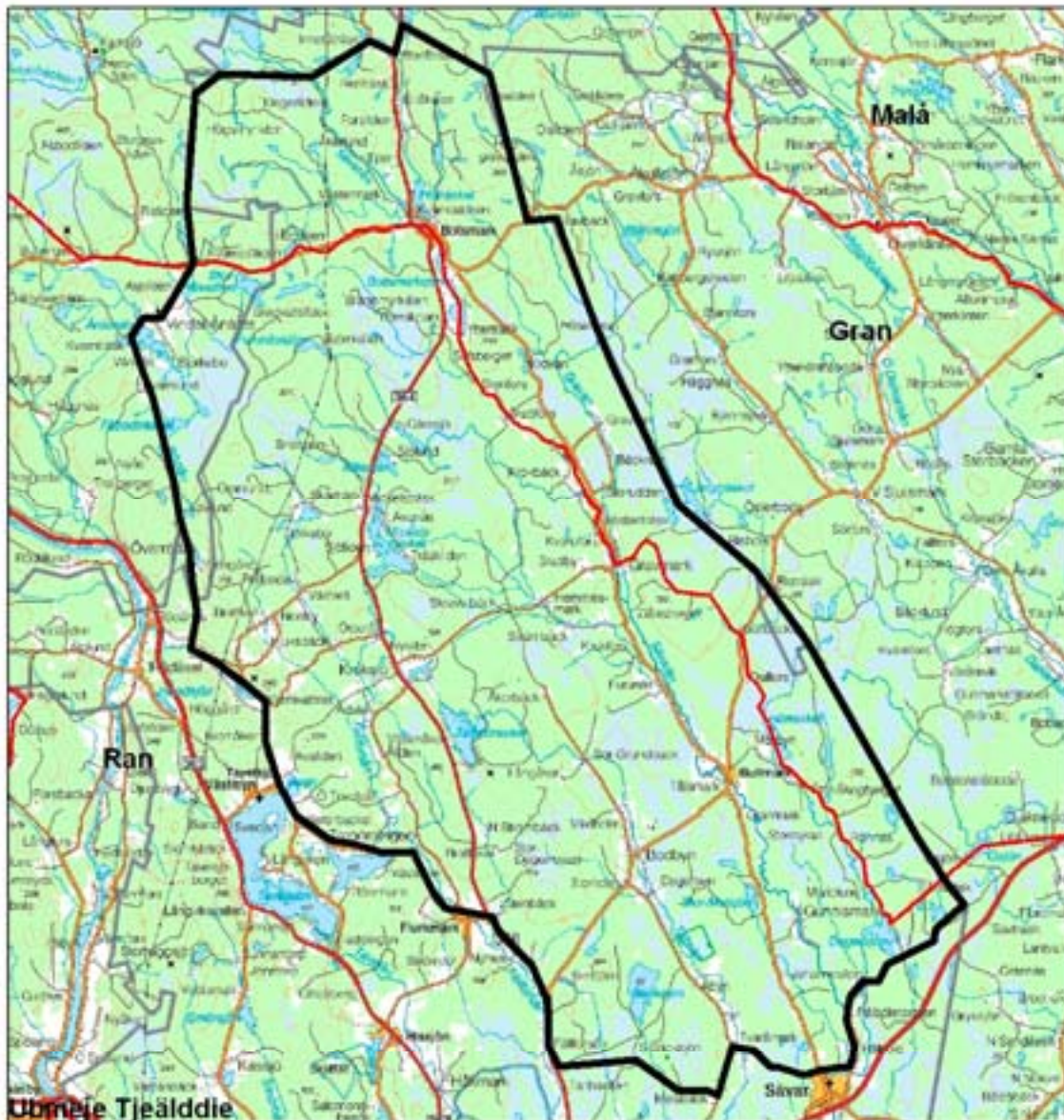
I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer



Förslag till jaktområde (D.nr 218-1154-2009).

Jaktområdet delas av röd linje mellan Ran och Gran samebyar.

Naturstyrelsen, 2009-02-27

